

حذف فقر؛ هدف بلندپروازانه سال ۲۰۳۰

گزارش بانک جهانی هشدار می‌دهد کاهش نابرابری درآمدی، کلید تحقق هدف پایان فقر شدید است

به ۹٫۳ درصد رسید. در میان مناطق جهان، آفریقای جنوب صحرا تنها جایی است که تعداد افراد فقیر آن افزایش یافته، اما موفقیت قابل توجه آسیای شرقی و اقیانوسیه در خروج از مدار فقر نیز نقش مهمی در تغییر جغرافیای فقر در جهان داشته است.

امروزه چه کسی فقیر است؟

برای مبارزه مؤثر با فقر، باید بدانیم چه کسانی بیشتر تحت تأثیر آن قرار می‌گیرند. اگرچه بیشتر فقرای جهان در آفریقای جنوب صحرا متمرکز شده‌اند، اما مطالعات جدید، جزئیات آماری بیشتری در اختیار ما گذاشته است. فقرا اغلب جوان، روستایی و با تحصیلات رسمی پایین و شاغل در بخش کشاورزی هستند. ۸۰ درصد فقرای جهان در روستا زندگی می‌کنند. ۶۴ درصد در بخش کشاورزی، ۴۴ درصد ۱۴ ساله یا کمتر و ۳۹ درصد هیچ‌گاه تحت آموزش رسمی قرار نگرفته‌اند.

کودکان بیشتر رنج می‌برند

کودکان بیش از بزرگسالان در معرض فقر قرار دارند. در سال ۲۰۱۳ نیمی از افراد فقیر در جهان، کودک بوده‌اند؛ در حالی که در سطح جهانی، فقط ۳۲ درصد جمعیت جهان را کودکان تشکیل می‌دهند. همچنین، کودکان جنوب صحرا آفریقا بیشتر از بزرگسالان در معرض فقر شدید و نیمی از فقرای این منطقه ۱۴ سال یا کمتر سن دارند.

معنای نمودار رفاه عمومی

در بازه زمانی ۲۰۰۸ تا ۲۰۱۳، در بسیاری از کشورها، ۴۰ درصد پایینی جامعه از رشد خالص درآمد منتفع شده‌اند. در حقیقت در ۶۰ کشور از ۸۳ کشور مورد بررسی، رشد درآمد برای این قشر ایجاد شده و این کشورها ۶۷ درصد جمعیت جهان را تشکیل می‌دهند. در این میان، ۴۹ کشور رشد درآمد فقرایشان بر میانگین رشد درآمد جامعه پیشی داشته است؛ بنابراین، بیش از نیمی از کشورهایی که ذکر کردیم، در توزیع نسبی درآمد به نفع ۴۰ درصد پایینی جامعه موفق بوده‌اند. پیروزی بزرگی نیست، اما امیدوارکننده است؛ خصوصاً اگر در نظر داشته باشیم که جهان در بازه زمانی مورد نظر، تحت تأثیر بحران مالی بزرگی بوده است. جای خوشحالی بیش از حد هم نیست. در ۳۴ کشور، شکاف درآمدی در این دوره بیشتر شده، چون رشد درآمد ۶۰ درصد بالای جامعه بیشتر بوده است. کامرون فقط یک نمونه است. در ۲۳ کشور، درآمد ۴۰ درصد پایین واقعا کم شده، یعنی نه در نسبت با افشار ثروتمندتر، بلکه به‌طور مطلق در درآمدشان کاسته شده است. به‌علاوه، بایستی در مورد رشد کم رفاه عمومی در جهان نگران باشیم. اگرچه روند کلی مثبت بوده، اما میانگین رشد درآمد سالانه ۴۰ درصد پایین جامعه، به‌طور خالص ۲ درصد بوده و این فقط ۰٫۵ درصد بالاتر از میانگین رشد درآمد جمعیت جهان در همین مدت است. یعنی، ۴۰ درصد فقیرترین افراد هر کشور، سهم بیشتری از منافع توسعه اقتصادی جهانی کسب کرده‌اند، اما، دستاوردها به‌طور کلی بسیار کند و آرام به دست می‌آیند. اگر می‌خواهیم به هدف ریشه‌کنی فقر شدید در ۲۰۳۰ دست یابیم، رفاه بایستی با سرعت بیشتری با آنان که نادیده انگاشته شده‌اند، تقسیم شود.

مهم اینکه در مقایسه آمار کشورهایی که در سنجش سطح رفاه از شیوه مصرف، یا شیوه درآمد استفاده می‌کنند، باید نهایت دقت را به کار ببریم.

وضعیت فقر جهانی

از سال ۱۹۹۰ تاکنون، فقر شدید در جهان روبه کاهش بوده است. این مسأله هم در مورد درصد جمعیت جهانی که زیر خط بین‌المللی فقر (درآمد کمتر از ۱٫۹۰ دلار در روز) زندگی می‌کنند، صدق می‌کند و هم در مورد تعداد مطلق افراد فقیر در جهان. در این سال، ۳۵ درصد مردم جهان در فقر شدید می‌زیستند. تا سال ۲۰۱۲، این رقم به ۱۲٫۴ درصد رسید و در سال ۲۰۱۳، که آخرین داده‌های جهانی ماست، این میزان به ۱۰٫۷ درصد کاهش یافت. همین‌طور رقم مطلق افرادی که در سال ۱۹۹۰ در فقر شدید بودند، حدود ۲ میلیارد نفر بود که تا سال ۲۰۱۳ به ۷۶۷ میلیون نفر کاهش یافت و این کاهش، فارغ از رشد جمعیت جهان که حدود ۱٫۹ میلیارد نفر و آن هم بیشتر در مناطق فقیرنشین جهان بوده، به‌دست آمده است. فقط در سال ۲۰۱۳، ۱۱۴ میلیون نفر از تعداد فقرای جهان کاسته و البته بخشی از این کاهش، ناشی از تغییرات روشی در سنجش فقر بوده است.

جغرافیای جدید فقر

مبارزه با فقر همه‌جا یکسان پیش نرفته، اما فقر شدید در سطح جهانی رو به کاهش و وضعیت منطقه‌ای آن تغییر کرده است. در سال ۲۰۱۳، آفریقای جنوب صحرا، ۳۸۹ میلیون فقیر را در خود جای داده بود؛ یعنی رقمی بیش از تعداد تمامی مناطق دیگر. روی هم ۵۰٫۷ درصد فقر جهانی سهم این منطقه بود، در حالی که در سال ۱۹۹۰ نیمی از فقر جهان در آسیای شرقی و اقیانوسیه جای داشت. در سال ۲۰۱۳، این میزان

کشورها در معرض خطر است. در این اوضاع و احوال، هدف ریشه‌کنی فقر شدید تا سال ۲۰۳۰، حتی با در نظر گرفتن نرخ‌های بالای رشد در دو دهه گذشته، دست‌نیافتنی می‌نماید. این گزارش، راه‌حلی ممکن برای این مسأله دارد و پیشنهاد می‌دهد برای افزایش نرخ کاهش فقر در جهان باید به موضوعی توجه کنیم که شاید خیلی‌ها آن را مرتبط نپندارند: «نابرابری درآمد». درست است که اهداف دوگانه گروه بانک جهانی به نابرابری درآمد اشاره نکرده، اما شواهد ارائه شده در این گزارش نشان می‌دهد که کاهش نابرابری درآمد (خصوصاً در کشورهای پرجمعیت که فقرای زیادی دارند)، کلید اصلی دستیابی به هدف ریشه‌کنی فقر شدید در جهان است. علاوه بر این پیشنهاد، گزارش بانک جهانی شیوه این کار و سیاست‌های موفق در کاهش نابرابری را نیز ارائه می‌دهد. استراتژی‌های مؤثری مانند «برنامه‌های پرداخت نقدی که درآمد افراد فقیر را به‌طور مستقیم بالایی برد و کمک می‌کند که خانواده‌ها فرزندانانشان را به مدرسه بفرستند و سلامت نگه دارند، بهبود وضعیت شبکه‌های حمل‌ونقل جاده‌ای که فرصت‌های اقتصادی افراد روستایی را چند برابر می‌کند و دخالت در آموزش والدین و تغذیه کودکان در سال‌های ابتدایی شکل‌گیری رشد شناختی آن‌ها» که عملکرد مثبت آن‌ها در کشورهای دیگر آزموده شده است. نابرابری ابعادی گوناگون دارد: درآمد، ثروت، آموزش، شنیده شدن در عرصه سیاست و.... منظور از نابرابری در این گزارش، نابرابری درآمد است. سطح درآمد، نشانه آشکاری از وضعیت اجتماعی فرد در جامعه و اندازه‌گیری آن هم بسیار راحت است. البته در برخی کشورهای در حال توسعه که کار غیررسمی یا کارهای کشاورزی در آن‌ها رواج بیشتری دارند، شیوه محاسبه «مصرف خانوار» رویکرد بهتری برای درک وضعیت فرد در جامعه است. نکته

در آوریل سال ۲۰۱۳، گروه بانک جهانی اعلام کرد که می‌خواهد به دو هدف بلندپروازانه تا سال ۲۰۳۰ دست یابد؛ اول، پایان دادن به فقر شدید در جهان و دوم، گسترش رفاه عمومی به شیوه‌ای پایدار در تمامی کشورها. به همین جهات بود که گروه بانک جهانی تصمیم گرفت در مجموعه‌ای از گزارش‌ها با نام «فقر و رفاه عمومی» روند دستیابی به این دو هدف را بررسی کند. اولین گزارش این مجموعه در اکتبر سال ۲۰۱۶ با نام «رودرو شدن با نابرابری» منتشر شد. در ادامه خلاصه‌ای از یافته‌های اصلی و نتایج این گزارش را می‌خوانید.

نابرابری؛ یک چالش جهانی

گزارش گروه بانک جهانی، شامل اطلاعاتی در مورد تعداد افراد فقیر در جهان، نرخ سرانه فقر، مناطقی که بهترین دستاورد را در مبارزه با فقر داشته‌اند یا در این راه، چندان پیش نرفته‌اند و همچنین پیشرفت‌هایی که در ارزیابی و کنترل فقر به‌دست آمده، خواهد بود. به‌علاوه، قرار است این مجموعه هر سال، بر روی موضوعی خاص متمرکز شود. همان‌طور که از نام این گزارش پیداست، موضوع امسال «نابرابری» است. با وجود اینکه سطح رفاه عمومی در جهان، طی دهه‌های گذشته رو به رشد بوده، نابرابری همچنان معضلی بنیادین در جهان است. مثلاً، شانس کودکان فقیر برای ورود به مدرسه ابتدایی در کشورهای در حال توسعه، چهار برابر کمتر از کودکان ثروتمند است. زنان، دوسوم جمعیت ۷۸۰ میلیونی بزرگسالان بی‌سواد در جهان را شامل می‌شوند. مرگ در کودکی در میان فقرا بیشتر و شانس‌شان هم برای دسترسی به بیمه و مراقبت‌های درمانی بسیار کمتر است. روند رو به رشد کاهش فقر در ۲۵ سال گذشته، تحت تأثیر بحران اقتصادی سال ۲۰۰۸ و کاهش رشد اقتصادی

محمدجواد خدایپرست

روزنامه نگار

“

با وجود اینکه سطح رفاه عمومی در جهان، طی دهه‌های گذشته روبه رشد بوده، اما نابرابری درآمد همچنان معضلی بنیادین در جهان به‌شمار می‌رود

جنوب
غرب
شرق
شمال

فنلاند تمیزترین کشور جهان در سال ۲۰۲۵

پاکیزگی و محیط زیست سالم، امروز نه‌تنها نشانه کیفیت زندگی بلکه عامل مهمی در جذب خانواده‌ها، کارمندان دورکار و بازنشستگان به شهرها و کشورها محسوب می‌شود. تحقیقات نشان می‌دهد کشورهایی که سرمایه‌گذاری قابل توجهی در پایداری و محیط زیست دارند، می‌توانند زندگی سالم‌تر و استانداردتری را به خدمات عمومی بالاتری را به شهروندان خود ارائه کنند. شاخص عملکرد زیست‌محیطی (EPI) به‌عنوان معتبرترین معیار در سنجش پاکیزگی، کشورها را بر اساس عوامل مختلفی مانند کیفیت هوا، آب آشامیدنی، سیاست‌های اقلیمی، حفاظت از تنوع زیستی، مدیریت پسماند و سلامت عمومی ارزیابی می‌کند. این شاخص تصویری جامع از وضعیت زیست‌محیطی و سلامت جمعیت در کشورهای مختلف ارائه می‌دهد. بر اساس آخرین گزارش این شاخص، فنلاند در سال ۲۰۲۵ به‌عنوان تمیزترین کشور جهان شناخته شد. بیش از ۷۵ درصد از مساحت فنلاند پوشیده از جنگل است و دسترسی تقریباً جهانی به آب آشامیدنی سالم و محیط‌های پاک، این کشور را به الگویی برای سبک زندگی سالم و پایدار تبدیل کرده است. شهرهای فنلاند همچنین با بهبود حمل‌ونقل عمومی و کاهش انتشار کربن، محیطی امن و پاک برای زندگی و تفریح فراهم می‌کنند.

در فهرست ۱۰ کشور برتر پاکیزه جهان، بیشتر کشورها اروپایی هستند که سرمایه‌گذاری‌های گسترده‌ای در انرژی پاک، حمل‌ونقل عمومی کارآمد و حفاظت از منابع طبیعی انجام داده‌اند. دانمارک با تولید انرژی تجدیدپذیر، ایسلند با شبکه برق پاک از منابع زمین‌گرمایی و آبی، سوئیس با مدیریت کارآمد پسماند و سوخت با رفتار پایدار مصرف‌کننده، از نمونه‌های شاخص این فهرست هستند. نروژ، لوکزامبورگ، اتریش، ایرلند و هلند نیز به دلیل سیاست‌های زیست‌محیطی و توسعه فضاهای سبز و حمل‌ونقل پاک در میان کشورهای پیشرو قرار دارند. پاکیزگی محیط زندگی تأثیر مستقیم بر سلامت و رفاه افراد دارد؛ کاهش ریسک بیماری‌های تنفسی، آب و غذای سالم‌تر، فضاهای سبز عمومی برای تفریح و کاهش استرس از جمله فواید این کشورهاست. خانواده‌ها به ویژه ارزش زیادی برای محیط‌های امن و پاک قائل هستند و آن را یکی از معیارهای اصلی در انتخاب محل زندگی و سفر می‌دانند.

علاوه بر اروپا، کشورهایی مانند کانادا، ژاپن، استرالیا، نیوزیلند و پرتغال نیز در رتبه‌بندی جهانی عملکرد بالایی دارند و کشورهایی مانند استونی، اسلونی و کاستاریکا با بهبود سریع محیط زیست، پتانسیل رسیدن به رده‌های بالاتر در سال‌های آینده را دارند.

ترامپ، مکزیک را تهدید به حمله کرد دونالد ترامپ رئیس‌جمهوری آمریکا در ادامه تحرکات خود علیه کشورهای آمریکای لاتین تهدید کرد برای مبارزه با کارتل‌های موادمخدر، ممکن است به مکزیک حمله زمینی کند. او گفت: «رئیس‌جمهوری مکزیک، خانم محترمی است، امانی‌توان مکزیک را به حال خود رها کرد، زیرا کارتل‌ها در مکزیک تصمیم‌گیرنده هستند.»

«کلودیا شینباوم» رئیس‌جمهور مکزیک نیز در واکنش تأکید کرد مکزیک کشوری مستقل و با حاکمیت کامل است؛ هرچند همکاری با آمریکا در مسائل مشترک مثل مقابله با قاچاق مواد مخدر و امنیت ادامه دارد، ولی این همکاری به معنای زیر پا گذاشتن حاکمیت و پذیرش مداخله نیست.

جوانان کره جنوبی و معضل کمبود شغل

تعداد افراد غیرفعال اقتصادی در کره جنوبی به بالاترین سطح از ۲۰۰۳ رسید؛ جوانان به دلیل کمبود شغل دلخواه و شرایط سخت بازار کار به استراحت و خوداشتغالی روی می‌آورند

پیدا کردن شغل دلخواه» دانستند که رایج‌ترین دلیل بود. در میان افرادی که در دهه ۳۰ زندگی خود هستند، ۲۷٫۳ درصد همین پاسخ را دادند و بعد از آن «سلامت ضعیف» با ۲۲ درصد قرار داشت. همچنین در مجموع سهم جوانانی که کمبود شغل را به عنوان دلیل ذکر کردند، ۳۰٫۴ درصد نسبت به سال گذشته افزایش داشت. ۹۰٫۹ درصد دیگر از افراد ۱۵ تا ۲۹ ساله، نبود شغل را به عنوان دلیل «استراحت» خود بیان کردند. اقتصاددانان معتقدند که با ترجیح شرکت‌ها به کارگران باتجربه و تعداد محدود مشاغل شرکتی که جوانان به دنبال آن هستند، بسیاری از آن‌ها از بازار کار کنار گذاشته می‌شوند. همچنین نتایج این پیمایش نشان داد که ۳۰ میلیون نفر از جمعیت غیرفعال اقتصادی امیدوارند که در عرض یک سال کسب‌وکاری راه‌اندازی کنند یا شغلی پیدا کنند.

منبع: FT

با افزایش ۷۳ هزار نفری نسبت به سال قبل به ۲٫۶۴ میلیون نفر رسیده است. بزرگ‌ترین سهم مربوط به بزرگسالان در دهه ۶۰ زندگی است که ۹۵۱ هزار نفر یا ۳۶ درصد از کل جمعیت غیرفعال را تشکیل می‌دهند، اما بزرگسالان جوان نیز سهم قابل توجهی دارند. تعداد افرادی که در دهه ۳۰ زندگی خود در حال استراحت هستند، با افزایش ۱۹ هزار نفری به ۳۲۸ هزار نفر رسید که ۱۲٫۴ درصد از کل جمعیت غیرفعال را شامل می‌شود. در مقابل تعداد افراد غیرفعال اقتصادی که در دهه ۲۰ زندگی خود هستند به‌طور جزئی کاهش یافته و به ۴۳۵ هزار نفر رسید که ۱۶٫۵ درصد از کل جمعیت غیرفعال را تشکیل می‌دهد و همچنان دومین گروه بزرگ بعد از گروه ۶۰ ساله‌ها است. بسیاری از جوانان درباره علت «استراحت» گفتند که نمی‌توانند شغل دلخواه خود را پیدا کنند. در میان افرادی که بین ۱۵ تا ۲۹ سال سن داشتند، ۳۴٫۱ درصد علت را «سختی

براساس تازه‌ترین آمار دولت کره جنوبی، تعداد افرادی که به اصطلاح «استراحت» می‌کنند و به دلیل عدم تحصیل، خانه‌داری یا جست‌وجوی شغل، از نظر اقتصادی غیرفعالند، به بالاترین سطح خود از زمان شروع جمع‌آوری این داده‌ها در سال ۲۰۰۳ رسید.

طبق پیمایش تکمیلی «دفتر داده‌های ملی» در ماه اوت ۲۰۲۵ تعداد ۱۶٫۲۲ میلیون نفر به‌عنوان جمعیت غیرفعال اقتصادی طبقه‌بندی شدند که نسبت به سال گذشته ۹ هزار نفر افزایش داشته است. این گروه شامل افرادی است که ۱۵ سال یا بیشتر سن دارند که نه شاغل هستند و نه به‌طور فعال در جست‌وجوی کارند.

هرچند سهم جمعیت غیرفعال اقتصادی به طور کمی به ۳۵٫۴ درصد کاهش یافته، اما این مسئله به دلیل افزایش مشارکت کارگران مسن‌تر است. اکنون تعداد افرادی که اعلام کردند در حال «استراحت» هستند،